І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. в Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIII. Ч. 100. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 2-го ЧЕРВНЯ 1966 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JUNE 2, 1966 No. 100. VOL. LXXIII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Середа 1-го червня 1966 р.

В АМЕРИЦІ

ДІРКСЕН ПРОТИ ПОШИРЕННЯ ТОРГІВЛІ з комуністичними державами, як це недавно запроєктував президент Джансон. Провідник республіканської меншости в Сенаті сенатор республіканець Еверетт МекКінлі Дірксен заявив, що Палата Репрезентантів є проти цієї урядової пропозиції, і на його думку, також Сенатська Фінансова Комісія, членом якої є Дірксен, не починатиме переслухань в цій справі, щоб поширювати торгівлю з державами Східньої Европи та із СССР. Таким чином плян поширити торгівлю з комуністичними державами є мертвий вже в своїм народженні.

ФЛЬОТА ПОВІДОМИЛА, ЩО ОДИН МОРЯК збирав секретні відомості, щоб їх передати совєтським шпигунам. Фльота не виявила прізвища цього моряка, ані не подала подрібніших відомостей про цю нову совєтсько-російську шпигунську аферу, тільки виявлено, що вдалося цього моряка-шпигуна викрити та унешкідливити його працю. Цей шпигун титулом своєї праці міг дістатися до дуже важливих секретних документів та після того він старався нав'язати контакт із совєтськими шпигунами. Ведеться слідство в цій справі. Не подано, з якими совєського аґентами цей моряк старався нав'язати контакти.

РЕСПУБЛІКАНСЬКІ ГУБЕРНАТОРИ СПОДІВАЮТЬСЯ перемоги в цьогорічних виборах, як це виходить із їхньої наради в Денвері в Колорадо. На 17-ох республіканських губернаторів цього року мусять старатися про перевибір аж 15. Республіканці сподіваються, що їм вдасться перевибрати ґубернаторів в таких більших ключових стейтах, як Ню Йорк, Пенсилвенія, Огайо, Мишиґен та Массачусетс. Республіканці сподіваються, що їм вдасться цього року здобути ще хоч 5 губернаторських становищ, які тепер займають демократи. Ці здобутки мали б бути в таких стейтах, як Аляска, Невада, Каліфорнія, Арізона, Небраска, Міннесота, Аркенсо, Алабама й Джорджія.

300 НАУКОВЦІВ ПЕРЕКОНАНІ В ТОМУ, що у всесвіті мусять існувати інтеліґентні особи, подібні до людей, які живуть на Землі. Промовляли, між іншими, два професори Корнельського університету д-р Бернард Олівер і д-р Френк Дрейк, які погодилися в тому, що якась форма інтеліґентного життя мусить існувати на плянетах, що кружляють довкола своїх „Сонць", подібно як наша Земля кружляє довкола свого Сонця. Далека віддаль цих плянет від нас та розсіяність життя інших інтеліґентних істот не дозволять на те, щоб люди з Землі дісталися до цих плянет із інтеліґентними істотами. Але ми можемо нав'язати радіові контакти з цими розумними істотами в космосі.

БРУКЛИНСЬКА ЖІНКА 12 ДНІВ ЖИЛА ЗІ ШТУЧНОЮ помпою в серці, але вкінці померла на параліч. 63-річна Луїза Серазо була оперована на серце 18-го травня, і після операції їй вставили були в бруклинському шпиталі ім. Маймонідеса штучну помпу, яка допомагала помпувати кров до тієї серцевої комори, яка була оперована. Вона почувалася добре і здобула рекорд, бо всі інші пацієнти в подібнім випадку померли швидше, деякі не опритомніли зовсім після операції. Один пацієнт в Гюстоні в Тексасі жив із штучною помпою 5 днів, але не відзискав був притомности після операції. Бруклинський випадок є дальшим кроком в лікуванні серця, хоч пацієнтка не живе.

У СВІТІ

У КОНҐО ЗАСУДЖЕНО колишнього прем'єра Еваристе Кімбу і трьох інших тамошніх політиків на смерть за змову проти режиму й плянування державного перевороту. Змовники, які буцім-то дістали „від двох закордонних амбасад" 1,300.000 конґ. франків (8.666 дол.), плянували — за твердженням уряду — вбити прем'єра Жозефа Мобуту й команданта армії Люї Бобозо. Військовий міністер в колишньому уряді Сиріля Адулі, Жером Анані, один з засуджених, мав стати прем'єром, якщо змова вдалась би. Мобуту з іншими членами уряду сам переслухував арештованих. Розправа тривала несповна три години. Всіх, мабуть, повісять.

СОВЄТСЬКИЙ МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ АНДРЕЙ ГРОМИКО ЗВЕРНУВСЯ до генерального секретаря ОН У Танта з пропозицією, щоб на найближчу сесію Генеральної Асамблеї ОН поставити справу міжнародної конвенції, яка забороняла б використовувати інші плянети для будь-яких військових цілей. 4 точки Громикової пропозиції покриваються з проєктом президента Джансона, з'ясованим у промові з 7 травня ц. р. у Тексасі.

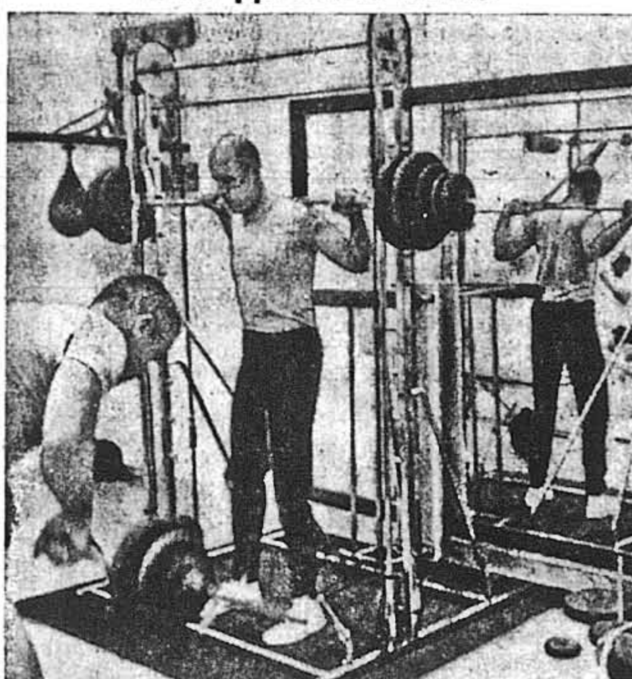
СОВЄТСЬКИЙ ПАРТІЙНИЙ ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР ЛЕОНІД БРЕЖНЄВ ПРИБУВ з відвідинами до Праги й вимагав, щоб скріпити військово-політичний бльок СССР та його сателітів, т. зв. Варшавський пакт. Брежнєв поручав збільшення збройних сил окремих членських країн Варшавського пакту. Комуно-чеський президент Антонін Новотни дав у своїй промові зрозуміти, що СССР, як найбагатша комуністична держава, що створила Варшавський пакт і тримає його під своєю контролею, повинен в першу чергу збільшити свій військовий бюджет, не вимагаючи цього від сателітів.

ДО ЯПОНСЬКОГО ПОРТУ ЙОГОСУКА, НЕДАЛЕКО ТОКІО, ПРИЧАЛИВ американський атомовий підводний човен „Снук". З цього приводу відбулися в тому місті й інших японських містах двоякі демонстрації: комуністів і їх поплентачів проти Америки та прихильників теперішнього прозахідного уряду — в користь Америки. Преса звертає увагу, що два атомові вибухи в Комуністичному Китаї вплинули протверезливо на японську публічну опінію й тамошніх пацифістів. В Токіо 50 соціялістичних парляментарних послів маршували перед амбасаду ЗДА у протесті проти візити „Снука".

ДО АЛЬБАНІЇ ПРИЇДЕ внедовзі комуно-китайський прем'єр Чу Ен-лай. У зв'язку з цим західні газети заперечують первісний догад, наче б Альбанія шукала наближення до Москви. Альбанський прем'єр Мехмет Шегу, який недавно очолював цілу делеґацію до Пейпінґу, назвав там „образою" для альбанців — запрошення, що його совєтський партійний шеф Леонід Брежнєв вистосував до неприявного на 23-му партійному конґресі в Москві в березні ц. р. альбанського комуніста Енвера Гожи. Альбанія далі є сателітом Пейпінґу і ласться проти Москви.

З ТАШКЕНТУ ВТЕКЛО 30.000 МЕШКАНЦІВ. Три тамошні землетруси — 26 квітня та 10 і 24 травня залишили понад 100.000 мешканців без даху над головою. У місті існує далі панічний настрій.

ДЖЕМІНІ 9 ГОТОВИЙ ДО ТРИДЕННОГО ЛЕТУ ДОВКОЛА ЗЕМЛІ

Члени залоги космічного корабля Джеміні 9 астронавти Юджін А. Сернен (зліва) та Том Стеффорд вправляються в підношенні тягарів у гімнастичній залі в Кейп Кенеді, приготовляючись так до запланованого триденного лету.

Кейп Кеннеді, Флорида. - 1-го червня в ранніх годинах космічний корабель Джеміні 9 та астронавти підполковник летунства Томас П. Стеффорд і командор фльоти Юджін А. Сернен були готові до триденного лету довкола Землі. Згідно з пляном в середу мало відбутися два випущення. О год. 11-ій перед полуднем мали за допомогою 88 стіп завдовжки ракети Атлас випустити ракетуАТДА, яка мала заступити ракету Аджена, що 17-го травня згоріла та внеможливила тоді випустити з успіхом космічного корабля Джеміні 9. О год. 12.38 по полудні мають випустити в космічну триденну подорож довкола Землі Джеміні 9 з вище згаданими астронавтами, які мають чотири рази об'єднуватися з ракетою АТДА та практикувати спільний лет, щоб пізніші астронавти, які в 1969-му році полетять до Місяця, знали як об'єднатися з матірним кораблем Аполло після того, як їм прийдеться після дослідів Місяця вертатися на Землю. З Контрольної Стації повідомляли вранці в середу, що астронавти і обидві ракети в найбільшому порядку чекали на випущення. „Залога, сказав д-р Джордж Е. Мюллер, адміністратор космічних летів, почувається дуже добре, вона може літати довший час по космосі". Перше об'єднання Джеміні із ракетою має відбутися вже в першому дні лету в середу по полудні на висоті 185-ох миль над Індійським океаном. 30 мінут пізніше має відбутися друге об'єднання над Гаваями. В пізнішому часі астронавти, мають ще два рази об'єднуватися з ракетою. На початку другого дня лету астронавти командор Сернен має вийти з Джеміні 9 та дві і півгодини має мандрувати по космосі, прив'язаний линвою до свого корабля. Це буде найдовша мандрівка по космосі, бо досі і совєтський астронавт і американський ходили по космосі тільки по кількадесять мінут. Линва, якою Сернен буде прив'язаний до Джеміні 9, довга на 125 стіп. Джеміні 9 має приземлитися над Атлянтійським океаном в районі Бермудів у віддалі 420 миль від Флориди. Одночасно повідомлено з Пасадени в Каліфорнії, що ракета Сирвеєр згідно з пляном летить до Місяця, куди має дістатися в четвер і там фотографувати поверхню Місяця та ці фота пересилати на Землю. Ціль Сирвеєра — знайти найкраще місце для астровнатів, які полетять на місяць, щоб там в безпечному місці осісти та досліджувати цю плянету.

Комітет 100-долярового бенкету в Ню Йорку відбув останні передбенкетові наради

Ню Йорк. — Уже в найближчу неділю, 5-го червня, тут в репрезентативному готелі Гілтон відбудеться у вечірніх годинах довго плянований і дбайливо підготований 100-доляровий бенкет у честь Верховного Архиєпископа і Кардинала Йосифа з прибутком, призначеним на фонд Українського Католицького Університету в Римі. Бенкет влаштовує окремий Громадський Комітет метрополії Ню Йорку і Ню Джерзі, який у вівторок, 31-го травня ввечорі відбув у приміщеннях місцевого Українського Народного Дому свої останні перед бенкетом наради. Проводив нарадами голова Комітету д-р Ярослав Восвідка, а секретарював секретар інж. Ярослав Городецький. Під час нарад остаточно устійнено програму бенкету та багато подробиць щодо привітання і розміщення гостей та різних формальностей. Бенкет відкриє голова Комітету д-р Ярослав Восвідка, а о. декан Володимир Андрушків проведе вступну молитву. Із промовами на бенкеті, крім Преосв. Йосифа Шмондюка, Єпископа Стемфорду, виступлять професор д-р Василь Ленцик, який промовлятиме по-українськи, та адв. Степан Ярема, що промовлятиме по-англійськи. Заключне слово матиме д-р Роман Осінчук. У мистецькій частині програми виступлять пяніст Роман Рудницький та оперова співачка Галина Андреадіс. Кінцеву молитву проведе о. протоігумен Микола Когут, ЧСВВ. Функцію товстмайстрів виконуватимуть під час бенкету Володимир Баранецький і адв. Іван Робертс. Скарбник Комітету дир. Ярослав Пастушенко поінформував, що досі наспіло 303 стодолярові зголошення на бенкет для 506 осіб. Зголошення ще надходять і очікується, що вони дійдуть до яких 700 осіб. Разом із зголошеннями вплинуло вже понад 30,000 долярів на фонд Українського Католицького Університету в Римі.

ЗБІРНА ВИСТАВКА ОМУА

Ню Йорк, Н.Й. — Головна Управа ОМУА повідомляє, що в днях 4-25 грудня ц. р. відбудеться в Ню Йорку в ґалерії ЛМКлюбу 13-та з черги річна збірна виставка образотворчих мистців, членів і не-членів ОМУА.

У В'ЄТНАМІ ДАЛІ ПОЛІТИЧНИЙ НЕСПОКІЙ, АЛЕ ВІЙНА ПРОДОВЖУЄТЬСЯ

Сайгон. — У Південному В'єтнамі продовжується досить хаотична політична ситуація, при чому познаки злагіднення гострого конфлікту між урядом прем'єра Нґуєна Као Кі і войовничою групою буддистів черґуються з познаками дальшого загострення. Ось так відрадним явищем була нарада шістьох видатних монахів з Об'єднаної Буддистської Церкви з прем'єром Нґуєном Као Кі і 5-ма іншими генералами з панівної хунти. Речник буддистів Тіч Там Чав вимагав, щоб задля заведення миру й заспокоєння пристрастей керівна військова хунта передала урядування тимчасовому перехідному цивільному урядові, поки парлямент, що має зійтись у висліді виборів цієї осени, не вибере постійного уряду. Однак така вимога, мабуть, не мала ультимативного характеру, бо назначено дальшу зустрін генералів з буддистами. Зате ситуація значно загострилась, коли якийсь терорист вкинув доморобну бомбу до авта, що ним їхав монах Тіч Тієн Мінг, лідер буддистської молоді, який також брав участь у тій конференції та відомий з свого антирежимного становища. Опозиційні буддисти закидають урядові, що той атентат переведено з відома поліції. Тіч Тієн Мінг важко поранений. Другим нагальним актом, який свідчить про запальні пристрасті, було здемолювання і спалення будинку американського консуляту в місті Гуе, що — після обсадження державним військом міста Дананґ — стало центром антирежимного руху. Коло 1 000 студентів пішли демонстраційним походом під американський консулят, а коли вони з криком наближувались — сотня південно-в'єтнамського війська, яка мала охоронювати будинок, просто розбіглась. Будинок консуляту і сусідній будинок, де мешкали американські урядовці, цілком згоріли. Передбачивши можливість такої атаки — американський консулят закрито кілька днів тому й усіх урядовців та їх родини евакуйовано на американську військову базу. Однак майже одночасно у тому самому місті буддистські антирежимові студенти, які захопили були радіостацію і передавали з неї заклики проти центрального уряду, погодилися припинити свої радіопередачі. Вони, мабуть, злякалися погрози, що центральний уряд вишле вірні собі війська для здобуття тієї радіостації.

Тим часом, користаючи з покращаної погоди, велике число американських літаків бомбардували знову Північний В'єтнам. За газетними твердженнями у рейді, що відбувся 30 травня ц.р., брало участь 249 до 332 американських машин, які впродовж дня перевели 83 налети. Вони зверталися головно проти залізничних і битих шляхів, мостів і поїздів. Зате не було більших наземних боїв, тільки південно - в'єтнамські війська наскочили за яких 30 миль на південний захід від Сайґону на замаскований у джунґлі вишкільний табір партизанів, при чому вбито 30 комуністів, знищено 89 бараків і захоплено кілька печер, повних амуніції, різних припасів та документів.

Кол. британський прем'єр Іден за невтралізацію Індокитаю

Лондон. — Колишній британський прем'єр Антоні Іден, тепер лорд Ейвон, заявив в інтерв'ю, що його дав американській радіостації Колумбія Бродкестінґ Систем, що найкраще було б невтралізувати В'єтнам, Ляос і Камбоджу, цебто ті держави, які постали після закінчення французького колоніяльного панування в Індокитаї. Іден був одним з ініціяторів і організаторів Женевської конференції з 1954 року, яка власне й перевела поділ Індокитаю на Ляос, Камбоджу та дві частини В'єтнаму. Іден твердить, що Ляос і Камбоджа напевне негайно погодяться на невтралізацію їх під міжнародною ґарантією. Північний В'єтнам напевне відкине таку пропозицію, а Південний В'єтнам буде спершу вагатися, але приступить до такої „невтральної смуги", коли побачить користі з такого стану. Так само він передбачує, що й комуністичний Північний В'єтнам згодом визнає більшу користь з перебування у бльоку невтральних південно - азійських країн, аніж у своїй войовничій політиці. Така невтальна смуга не мала б ані американських ані комуно - китайських військ, зате всі високорозвинені країни дали б членам того невтрального бльоку таку економічну допомогу, яка дозволила б тим країнам на економічний і культурний ріст.

ДОПОВІДЬ ПРО ЯПОНІЮ В ЛМКЛЮБІ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — З Літературно-Мистецького Клюбу в Ню Йорку повідомляють, що в п'ятницю 3 червня ц. р. відбудеться там доповідь мистця Юрія Мошинського „Про сучасну Японію". Доповідач, який вивчив японську мову і перебував довший час в Японії, ілюструватиме свою доповідь власними шкіцами з Японії та передаватиме записані на магнітофонній стрічці зразки давньої японської музики і народних пісень та частину японського релігійного ритуалу. Початок о год. 8 веч.

Говленд Сарджент, президент Американського Комітету Визволення, доповідатиме про поневолені нації

Ню Йорк. — Говленд Сарджент, президент Американського Комітету Визволення, що вдержує могутнє „Радіо Свобода" для пересилань вісток і програм за залізну заслону, матиме доповідь про поневолені нації в рямках запланованої і здійснюваної Українським Конґресовим Комітетом Америки серії Франківських лекцій. Свою доповідь виголосить п. Сарджент у приміщеннях Українського Інституту Америки при 79-ій вулиці і 5-ій евеню в середу, 15-го червня, о год. 7-ій ввечері. Це буде вже друга доповідь у цій серії. Першу виголосив недавно о. Цішек, відомий із своїх публікацій

Говленд Сарджент

та публічних виступів довголітній совєтський в'язень.

Державний Департамент відповів у справі Світличного і Дзюби

Вашингтон, Д. К. — У відповідь на листа президента УККА, проф. Л. Е. Добрянського, заадресованого до державного секретаря Діна Раска, в справі посиленого переслідування діячів на полі культури в Ккраїні, Канцелярія УККА одержала з Державного Департаменту таку відповідь, датовану 16 травня ц. р. „Дорогий Пане Професоре Добрянський! Дякуємо Вам за Вашого листа з 27 китня, заадресованого до Секретаря, який стосується повідомлень про арешт двох українських літературних критиків. Ви долучили копію заяви-резолюції в цій справі, що її ухвалила Екзекутива УККА 12 квітня ц. р. Ми прочитали цю заяву із зацікавленням в світлі інших звітів, що стосуються п. Світличного і п. Дзюби, і звітів про інші події в Україні. Ми переслали заяву до Місії ЗДА при Об'єднаних Націях. Я запевняю Вас, що Місія присвятить цій справі відповідну увагу в зв'язку з будь-якими дебатами, які можуть виплисти на тему культурного переслідування чи прав всіх людей до самовизначення".

Листа підписав Керол Г. Вудс, референт для політичних справ в Бюрі Справ СССР.

Кореспондент „Ню Йорк Таймс"-у повідомляє з Києва, що Івана Світличного звільнено

Київ. — В довшій спеціяльній кореспонденції з Києва, надрукованій у відомому американському щоденнику „Ню Йорк Таймс" в числі за 31 травня ц.р., подано, що один із київських літераторів, колеґ ув'язненого совєтськими органами безпеки відомого літературного критика Івана Світличного поінформував кореспондента названого щоденника, що Світличного звільнено з ув'язнення з пересторогою проти продовжування антисовєтської діяльности. Згідно із твердженням кореспондента „Ню Йорк Таймс-"у 37-літній Іван Світличний був арештований цієї весни і, як говорять у Києві, мав признатися до підтримування західньоукраїнських націоналістичних груп і до зааранжування публікації антисовєтської літератури в еміґраційних европейських журналах. Воднораз із цим подано, що другий більш видатний літератор Іван Дзюба був переслуханий в тому самому часі органами безпеки, але не був ув'язнений. Автором надрукованої в „Ню Йорк Таймс"-і і кореспонденції є Пітер Грозе, який перебуває тепер постійно в Києві і серію своїх кореспонденцій звідти започаткував у суботньому (за 28 травня ц.р.) числі „Ню Йорк Таймс"-а дописом про „Захоплюючий Київ". Закінчуючи свою другу кореспонденцію про Світличного і Дзюбу, Ґрозе згадує також про виступ секретаря режимного „Товариства культурних зв'язків з українцями за кордоном" Миколи Левіщенка, який говорив про потребу утримування неполітичних культурних зв'язків між всіми українцями і заперечував наявність будь-якої розвідчо - шпигунської діяльности в їхніх середовищах.

В Торонті відбудеться нарада в справах українських молодечих організацій і рухів

Торонто. — Комісія для виготовлення проєкту Української Виховної Системи у вільному світі відбуде тут, в днях 4 і 5 червня ц. р. сесію для справ молодечих організацій і рухів. У програмі цієї сесії, що почнеться в суботу 4 червня о год. 10-ранку і що її відкриють члени проводу названої комісії мґр. З. Зелений та К. Паліїв, передбачені в першому дні доповіді з оглядами діяльности окремих організацій та рухів. Доповідачами будуть мґр. М. Куропась із Шикаґо, інж. В. Янішевський, д-р Б. Стебельський, М. Антонів — усі три із Торонта, І. Олеськів з Гамилтону, пастор М. Фесенко, І. Бардин з Торонта, Д. Гуляк з Парми, д-р Е. Жарський Ню Йорку і д-р Б. Салабан з Бофало. Увечері цього ж дня буде влаштована зустріч учасників сесії і гостей у „Мейфер Інн" при 1184 Квінсвей із словом проф. К. Біди на тему „Слово на сторожі". У програмі другого дня сесії, неділя 5 червня ц. р. заплановані доповіді мґр. В. Педенка з Торонта, проф. Я. Рудницького з Вінніпеґу, А. Комоpовського з Торонта. Після обіду в неділю буде проведена дискусія і зроблені висновки в справі включення скоординованих виявів українських молодечих організацій в Українську Виховну Систему. Буде відбуватися сесія в залях Рідної Школи св. о. Николая в Торонті при вул. Белвудс ч. 4. Комісія Української Виховної Системи діє у співпраці з Гол. Управою Об'єднання Українських Педагогів Канади, Шкільної Ради УККА, Виховної Референтури Світової Федерації Українських Жіночих Організацій та Централі Українських Шкільних Рад Австралії.

Ред. І. Сирник обраний на голову Клюбу Етнічної Преси в Канаді

Вінніпеґ. — На загальних зборах „Канадійського Пресового Клюбу", що є організацією видавців, редакторів та співробітників газет різних національних груп у Канаді, які відбулися тут 12-го травня ц.р., обрано на голову українця ред. Івана Сирника (представника газети „Український Голос") дотеперішнього віце - президента Клюбу. До Управи Клюбу увійшли ще: віце - президенти ред. Дж. Редер („Джермен Бизнесмен Рівю") і ред. Г. Немеш („Канадай Мадяр Уйшаґ"), секретар п-і Г. Ґрейс і члени управи о. ред. Семен Іжик („Поступ"), п-і Марія Климків, ред. Ф. Ревальд („Дер Нордвестен"), видавець Г. Ф. Кляссен („Менонітіше Рундшав") і ред. Н. Вітман („Дас Їддіше Ворт"). Крім цього до управи, як минулорічний президент увійшов ред. Л. Лізак і з уряду видавець Ч. Доячек. Почесним Президентом Клюбу є кожночасний губернатор Манітоби, отже тепер Р. С. Бовз.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ОМУА

Ню Йорк. — На засіданні Головної Управи Об'єднання Мистців Українців в Америці, що відбулося 8-го травня ц. р., рішено відбути в суботу, 11 червня ц. р. о год. 11 перед пол. у залі ЛМКлюбу при 149 Друга Евню в Ню Йорку річні Загальні Збори ОМУА. На денному порядку, м. ін., вибір нової Управи, зміни й доповнення до статуту тощо. Право голосування мають тільки дійсні члени ОМУА.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Не даремні жертви крови

У понеділок ц. р. святковано в Америці День Поляглих. Промовляючи на військовому цвинтарі в Арлінґтоні, президент Джансон назвав на прізвища дев'ятьох старшин, що, як перші, полягли у війні з комуністичними партизанами в Греції, у так званому летунському коридорі, що зламав большевицьку бльокаду Берліну, в обороні Південної Кореї проти комуністичних аґресорів та на бомбардованому червоними китайцями острівці Квімой. Далеко від рідної землі боролися й гинули американські вояки, допомагаючи країнам і народам, на волю яких напосілись були комуністи вже після останньої світової війни. Вислано їх туди в ім'я неподільности волі у світі, в ім'я миру, що його не можна осягнути самим тільки бажанням, а треба його вибороти, протиставляючись із зброєю в руках брутальному аґресорові. Те саме повторюється тепер у В'єтнамі.

Від прадавніх часів люди боролися й гинули в обороні загроженої волі. Вони не завжди осягали свою ціль. Але ніколи їхня жертва крови не йшла намарне. Іноді треба було ждати довгі-довгі роки, десятки чи сотні років, аж поки з землі, поливаної кров'ю борців, виростав квіт волі. І коли б не було тієї крови, не було б і волі: бо вона ніколи не приходить сама від себе, тільки тому, що „хочеться" мати її, так само, як і мир не родиться з самих бажань. Буває, вояки борються в чужих уніформах і ніби, на перший погляд, за чужу справу, яка не варта рідної крови. Але уніформа — це тільки зовнішня, накинена обставинами, поволока: тільки безіменні наємники, що йшли воювати ради платні, ради вояцького льону й хіба ще з жадоби пригод, воювали дійсно за чужу справу. Всі ж національні леґіони в новітніх часах були зав'язками армій, що не могли творитися на окупованій ворогом батьківщині, і насправді воювали за волю своєї батьківщини, хоч і в далеких від неї країнах.

Пізнала цю правду у своїй страдницькій історії Україна й українці. Від леґіону Українських Січових Стрільців з 1914 року почерез УГА й Армію УНР, нескоординовані повстання в Україні, Українську Січ на Карпатській Україні, Першу Українську Дивізію і врешті УПА — в рядах усіх цих формацій, в чужих і своїх уніформах проливали кров українські вояки за Україну — яка, проте, все ще уярмлена. Але немає вже українця-українки, які не знали б, що не була даремне пролита кров. І немає нині розбіжностей у поглядах на вартість традиції збройної боротьби, яка виросла на могилах поляглих. В ім'я цієї традиції, в ім'я культу поляглих отих найкращих синів своїх, які свій ідеалізм і свою відданість справі рідної волі засвідчили своїм життям, складається їм поклін за гарним щорічним звичаєм в День Зелених Свят. Польська поліція розганяла вірних, які щороку збирались на Зелені Свята на Янівському й Личаківському цвинтарях у Львові: вона знала, що культ поляглих борців — найглибше джерело наснаги для дальшої боротьби за волю.

Кров, каже міжнародне прислів'я, сильніша за сталевий ланцюг, — кров борців споює націю і дає їй свідомість потреби власної, ні від кого незалежної держави. Кров поляглих зобов'язує живих, уцілілих — не тільки устами прославляти, але й ділами доказувати вірність ідеї, задля якої була пролита рідна кров.

„Бомба" Дмитра Білоколоса

Починаючи з 13 серпня 1965 року, коли в „Радянській Україні" появилося повідомлення про звільнення Луки Паламарчука від обов'язків „міністра закордонних справ" Української ССР у зв'язку з переходом на іншу роботу, чи точніше на підрядне становище совєтського посла в Марокко, аж до 17 березня 1966 р., коли в тій же „Радянській Україні" надруковано повідомлення про призначення на опорожнений Паламарчуком пост Дмитра Білоколоса, Українська Радянська Соціялістична Республіка, що її совєтська пропаґанда визначає, як „суверенну і незалежну державу українського народу", була примушена обходитися без такої важливої в кожному державному уряді особи, як міністер закордонних справ.

Великої шкоди з цього приводу, чи, як то кажуть, „діри в небі" не було, бо й на Україні і в світі мало хто знав про такого міністра закордонних справ, як Лука Паламарчук, міністерська роля якого протягом одинадцяти років зводилася до повторювання завданих йому московськими режисерами лекцій для виступів в ОН. Ніякої ж суверенної і незалежної закордонної політики Українська ССР не вела і не веде, бо не має права вести. Усе за неї вирішують із Москви, включно з тим, чи така „фігура", як міністер закордонних справ Української ССР, потрібна чи ні. Вже самий факт, що Українська ССР могла півроку „існувати" без такого функціонаря, свідчить про повну фіктивність цієї „держави".

Ніякого відгомону не викликало і призначення нового міністра закордонних справ, що ним став майже невідомий і на Україні і цілком таки невідомий в міжнародних колах світу Дмитро Білоколос, „обраний" щойно 12 лютого цього року одним із секретарів Донецького обкому партії. Невідомими були й залишаться його кваліфікації на це фіктивне становище, для якого, зрештою, як це дехто твердить, не треба ніякого стажу, ні знання, ні досвіду.

Ставши міністром закордонних справ з 17 березня цього року, Дмитро Білоколос не проявив себе на призначеному йому становищі ніже яким виступом, актом чи хоч би й словечком. Два з половиною місяці мовчав, щоб підготовитися до свого першого виступу на міжнародному форумі.

Вибухла приготована Дмитром Білоколосом „бомба" аж 24 травня ц. р., коли він в „характері" міністра закордонних справ УССР зважився виступити із заявою, чи пак листом, до генерального секретаря ОН У Танта. Цим виступом він розчарував усіх звеличників „суверенодержавного" міту Української ССР. Замість говорити в імені України, чи в справах України, Дмитро Білоколос у тому листі підтримав звернення ... Німецької Демократичної Республіки, тобто Східньої Німеччини, про прийняття її в члени Об'єднаних Націй. Головним його арґументом щодо цього було заялложене совєтською пропаґандою також і у відношенні до Української ССР твердження, що „Німецька Демократична Республіка", тобто окупована ще й досі совєтськими дивізіями країна, є ... „суверенною державою".

Такою була перша „бомба" нового міністра закордонних справ Української ССР. Після її безшелесного й безвислідного „вибуху" Дмитро Білоколос може заглибитися далі в мовчання.

ДРУГА СЕСІЯ 89-ГО КОНҐРЕСУ

У політичних колах столиці вже тепер передбачають, що 89-ий Конґрес закінчить свою другу сесію лише пізно восени. Кілька місяців тому президент Джансон сподівався, що Конґрес зможе закінчити сесію на початку липня, але члени обидвох Палат не були такими оптимістами і припускали, що конґресмени і одна третина сенаторів зможуть виїхати зі столиці на виборчу кампанію під кінець липня або щонайпізніше на початку серпня.

Тепер усі бачать, що число ще не вирішених Конґресом законопроєктів досить велике. А до цього ще треба додати непевність щодо війни у В'єтнамі, а також і те, що не знати, що Уряд зробить у справі збільшення прибуткових податків внаслідок інфляційного тиску.

Члени Конґресу втратили надію скорше виїхати до своїх виборців, а вибори відбудуться вже 7-го листопада. Минулого року перша сесія 89-го Конґресу закінчилася аж 23-го жовтня, але тоді не було виборів, і президент Джансон обіцяв, що цього року не буде так багато законопроєктів, як минулого, і тому можна буде скорше закінчити працю в Капітолі.

Конґрес працює вже п'ятий місяць, комісії працюють довше, як у попередніх роках, але справ полагоджено мало. Досі ані в Сенаті, ані в Палаті Репрезентантів не обговорювано таких важливих законопроєктів: про охорону громадянських прав, про допомогу шкільництву, про поборювання вбогости, про висоту федеральної заборгованости, про збільшення платні військовикам, про допомогу містам, про компенсацію безробітним, про організацію нового Департаменту Транспортових Справ, про справу безпеки авт, про допомогу закордонові, про реформу виборчої системи, про 4-річну каденцію Палати Репрезентантів, про харчі для миру та цілий ряд інших менше важливих законопроєктів.

Вимагатиме часу і вирішування тих законопроєктів, які вже схвалені однією Палатою, але не схвалені другою. І так, законопроєкт про збільшення мінімальної заробітної платні вже прийняла Палата Репрезентантів, але Сенат може його не прийняти, скориставши з права обструкції, як про це вже натякнув провідник республіканської меншости сенатор Еверетт МекКінлі Дірксен.

На будову коледжів Палата вже схвалила майже $3 більйони, але Сенат ще не рушив тієї справи. Так само з іншими законопроєктами, яких ще не вирішив Сенат. Палата не признала федеральних фондів на платню для вчителів, які працюватимуть з неуспішними учнями в початкових школах, але Сенат зможе ці фонди привернути.

Сподіваються, що найзавзятіша боротьба ітиме довкола законопроєкту про громадянські права, головно довкола того пункту, який домагається зліквідувати расові обмеження при продажу або винаймі мешкань і домів.

Урядовий законопроєкт домагається, щоб був запевнений справедливий вибір суддейських стейтових і федеральних жюрі, щоб була законно забезпечена опіка над муринами, які працюють в ділянці охорони громадянських прав, та щоб Департамент Справедливости міг успішно діяти проти расового обмеження в школах і в інших публічних закладах.

Палатна Правнича Комісія вже закінчила переслухання в справі закону про охорону громадянських прав, але ще не голосувала в цій справі. Сенатська Правнича Комісія має почати працю над цим проєктом цього тижня.

Президент пропонує витратити протягом наступних п'ятьох років 2.3 більйона долярів на перебудову міських нетрів, але в політичних колах міркують, що цей урядовий проєкт натрапить на значні перешкоди в обидвох Палатах.

Конґрес уже завдав Урядові кілька поважних ударів. І так, він схвалив кілька законопроєктів, які вимагають на 3 більйони дол. більше фондів, ніж проєктував Президент ($12.8 більйона). Палатна Комісія Способів і Засобів відкинула урядовий проєкт в справі збільшення допомоги безробітним.

Цього тижня Сенат і Палата продовжуватимуть працю над численними проєктами, бо всі 435 конґресменів і третина сенаторів хочуть якнайшвидше залишити столицю, щоб почати виборчу кампанію.

В Білому Домі почалася Конференція в справі громадянських прав

Вашинґтон. — 1-го червня в Білому Домі почалася конференція, в якій беруть участь 2,500 делеґатів, що мають нараджуватися, яким способом найкраще можна забезпечити повні громадянські права негритянському населенню. Напередодні цієї конференції директор Конґресу Расової Рівности Флойд МекКіссік поробив деякі застереження щодо праці цієї Конференції. МекКіссік є членом окремої Комісії, яка підготовляла матеріял до праці Конференції. Він заявив, що праця Конференції буде утруднена тому, що в ній братиме участь таке велике число учасників, які належать до різних політичних угруповань. Кіссік каже, що це буде політична конвенція, а не фахова конференція, яка має зайнятися такою неполітичною справою, як охорона громадянських прав негритянському населенню. МекКіссік заявив, що він внесе пропозицію, щоб голосувати над кожною справою, що буде порушена. Але голова Конференції Бен В. Гейнемен заявив на пресовій конференції, що Конференція не має вирішувати жадних справ, тільки подати рекомендації.

Зенон Стефанів

ЗАЙВА МОРОКА З „РУСИФІКАЦІЄЮ"

У „Свободі" з 20 травня ц. р. вміщена стаття п. Степана Женецького під імперативним, що так скажу, заголовком: „Не русифікація, а — московщення або росіянізація". В тій статті закликає нас автор уживати замість терміну „русифікація" — таких виразів, як: „москалізація", „росіянізування", „московщення", „російщення".

При цьому додам: були і є в нас такі, що конечно намагаються замінити означення „росіянин" і „російський" на — „москаль" і „москальський", і то навіть не „московський". Розуміється, це справа виключно особистого погляду, — питання тільки, чи варто за це вести боротьбу і витрачати надаремно енерґію.

Проти вживання терміну „русифікація" п. С. Женецький наводить неістотні і непереконливі арґументи. Він, між іншим, пише таке: „Термін „русифікація" в українській мові означає, що з українців роблять „русинів" або „руських"... далі „термін „русифікація" можна також розуміти так, що наші назви Україна, українці повертається на старі наші назви Русь, русин. Але з того терміну також не можна зрозуміти, хто це робить: ми самі повертаємося до нашої старої назви чи хтось нас силує до того?" Далі п. Женецький пише: „Як відомо, тепер немає такої держави на світі, яка зветься „Русь". Немає також і такого народу на світі, який зветься „русини". Отже, як може неіснуючий народ русинів „русифікувати" українців?"

Це істинна правда, що немає такої держави, яка зветься Русь, і такого народу, як русини, і в тому переконувати нас не потрібно. Одначе існує „єдина і неподільна" Росія і „великий русский" народ, який всякими засобами русифікує, чи як того хоче п. Женецький, — „москалізує" інші народи. І від слова „русский" походить власне термін „русифікація", а не від назви „русини", як це твердить автор. За його теорією, треба було б застосувати такі чудернацькі означення, як: „русинізація" або „рутенізація".

Термін „русифікація" устійнений ще в минулому столітті і чітко виражає окреслене поняття: примусове запроваджування серед інших народів російської мови, культури і звичаїв. Таке значення має цей термін, — подібно, наприклад, як „ґерманізація" — німчення, — не тільки в українській лексиці, але й в інших мовах, включно з російською.

Далі п. Женецький пише, що „український народ називає країну москалів — Московщиною, або Московією, а жителів тої держави москалями".

Це тільки частинна правда: українці називають ще росіян „руськими" і „кацапами". Значення і застосування термінів „москаль", „московський", „кацап" і „руський" докладно виясиює Б. Грінченко у своєму словнику, і на цьому не буду спинятися.

За рецептом п. Женецького маємо називати жителів Московщини, тобто Російської Соціялістичної Федеративної Совєтської Республіки (РСФСР) за її офіційною назвою, — москалями. На підставі даних урядової статистики з 1959 р., в РСФСР на загальну кількість населення 117 млн. 534 тис. живе 19 млн. 670 тис. неросіян — в тому числі українців 3 млн. 359 тис. Всі вони, а в першій мірі українці, зазнають безоглядної русифікації. До того ще, як дораджує п. Женецький, ми повинні їх називати москалями, тому тільки, що вони на своє лихо є жителями тої держави. Чи в цьому є сенс?

До термінів „москаль" і „московський" треба підходити дуже обережно, вони не завжди однозначні з „росіянин" і „російський". Вираз „москаль" має кілька значень, Грінченко подає чотири, я беру до уваги два найголовніші: росіянин і вояк, військовик взагалі, і то не тільки російський.

Подаю конкретний приклад з власного досвіду. Під час перебування УГА на Наддніпрянщині я чув, що подекуди називали нас, галичан — москалями. Розуміється, не в лайливій формі, але так, наприклад: „у нас на кватирі стоять троє москалів", „ціле село забите москалями". В одному селі, коло Вінниці, я кватирував кілька днів в дуже милій родині, якою командувала старенька бабуся. Тій бабусі я нібито жалівся, що нас прозивають москалями, хоч ми й не знаємо слова по - московськи, то які з нас москалі. Бабуся хвилину подумала і в дуже ласкавій формі дала мені таку знаменну відповідь: „Не сердься, москалику, всі ви в мундирах і носите зброю, то ви москалі, говорите по - нашому, бо ви наші москалі, а по - московськи говорять руські москалі".

В сучасній українській мові такі терміни, як москаль, кацап, кацапський, русин, хахол, малорос, належать уже до пасивної лексики тому, що виходять з широкого вжитку. І з тим мусимо числитися.

НА ЗЕМЛІ БУЗОК ЦВІТЕ...

(З книги „МЕДОБІР")

На землі бузок цвіте,
На землі од зелених гір
Лунко музика відбиває —
Розмаїтий дня поговір.

Бистрий дощ на заріччя,
Світ-дуга — на лісок.
Я для тої, що прийде
над вечір,
Нагинаю, ломлю бузок.

Вона прийде, в тіні ліщини
Сяде на темний ослін,
Тільки я та кружечки сонця
Біля милих колін.

На землі настигає літо,
На землі бузок цвіте
Світ-дуга поринає
В голубе й золоте.

1934

ВОЛ. СВІДЗІНСЬКИЙ

Софія Наумович

НАШІ У ПАРИЖІ

Наближаються вакації, і починають прибувати до нас перші українські туристи. Це, здається, належить до „бон - тону" побувати влітї у старій Европі. А ми тому раді й не тільки не прозиваємо їх — за дотепними гуцулами — „холерниками", але, навпаки, сподіваємося віднайти серед них чи то односельчан, чи товаришок зі шкільної лавки, чи однозупників з якоїсь сотні, чи, врешті, співмешканців з якогось табору чи тюрми... Бо де вже не побували наші люди?..

Не зважаючи на нашу „европейську аристократичність", ми таки щиро подивляємо наших „американських демократів", що то зуміли собі влаштувати життя несогірше й натворити — за відносно короткий час — стільки українських установ, інститутів, пам'ятників Тарасові Шевченкові й Лесі Українці, церков, бібліотек, малярських ґалерій, театрів, хорів, бандуристів, балетів, музичних інститутів та всілякого іншого добра, — на обітованій землі Вашинґтона...

Тож, коли приїхав до Парижу сеньйор українських поетів і професорів у ЗДА проф. О. Неприцький - Грановський, ми всі посунули до залі „Мадам", щоб не тільки подивитися на нього, але й послухати. Отож слухали ми про те, який великий вклад дали українці Америці, — від управи незайманої цілини і корчування лісів аж до постів в американській адміністрації. Ми бачили розмальовані доповідачем ті численні народні доми, в яких відбуваються забави та різні „несподіванки", чудові, візантійського стилю церкви з українськими хорами й модерними барами та двомовною відправою. Ми трохи зажурилися при мелянхолійній згадці про закриття курсу україназнавства в Філядельфії з-за браку... студентів, але зразу ж піднеслися на дусі широкою діяльністю Авраменка, учнем якого, разом із дружиною - американкою, — був сам проф. Грановський. Та знову ж таки посумніли, коли почули, як то патріотична дружина казала забрати українські книжки з хати, бо інакше викине на вулицю... Але немає лиха без добра, бо саме тоді доповідачеві прийшла до голови щаслива думка: передати ті книжки американському університетові в Міннеаполісі. І ось таким чином відкрився там український відділ, яким опікуються проф. Грановський і кілька наших бібліотекарів. При тому доповідач закликав нас усіх пересилати всі українські видання до цієї бібліотеки його імени.

Щоб ми добре зрозуміли, як твориться американська нація, проф. Грановський витягнув з кишені франка й пояснив нам, що це таке „амальґама". Але в тому цікавому місці прихильниці поетичної творчости доповідача попросили його прочитати зо дві - три поезії... Пора була пізня, і треба було кінчати на найбільший жаль самого прелеґента, бо, мовляв, перелетів тисячі кілометрів на те, щоб нам „це все" сказати, то як же кінчати в несповна дві години?

Другою появою на паризькому небі була Оля Соневицька, що приїхала зі своїм „кланом" в якихось таємних науково - мистецьких цілях. Вона сказала, що Париж, після Ню Йорку, видається їй селом, по якому приємно проходжуватися в тіні дерев і милуватися сонцем. У Ню Йорку ж бо „люди бігають поміж камінням, як миші"... Як добре вихована особа, пані Оля захоплювалася всім „нашим": паризькою жіночою модою, що не закриває колін, дискретним макіяжем, якого не видно, але найбільше красою й шиком українських „парижанок".

До речі, наші вродливиці таки зачарували цілу музикальну родину Соневицьких на генеральній пробі заключного концерту Студії, що відбудеться 11 червня. Вислухавши в залі Плєєль оперові арії, дуети й квартети із „Запорожця" у виконанні 16-20-річних учнів М. Скали - Старицького, вони всі одноголосно орекли, що „такого ми й у Ню Йорку не маємо!" А потому треба було бачити двох „запеклих парубків", як вони ґратулювали голосистим панянкам: доктор хвалив „Травіяту" за феноменальну кольоратуру, а Стисьо так увихався біля „Манон Леско", що аж „Бенвенуто" захмарився...

Як і годиться, пані Оля відвідала наших малярів, але що вона від них вивезла й за яку ціну, — це вже їхня таємниця.

Родина Соневицьких не могла не побувати в Сарселі. Що й там проф. д-р М. Соневицький тримався в тіні, а царювала за столом пані Оля, — це було всім зрозуміле, і суворі мешканці обителі щиро раділи: вона внесла багато гумору й веселости в святиню науки...

Це — тільки перші ластівки. Чекаємо дальших. Їх теж будемо розглядати й слухати з великою увагою...

ІВАН ФРАНКО І МИХАЙЛО ГРУШЕВСЬКИЙ У ВИДАННЯХ НТШ

Ню Йорк. — На цілоденну Наукову конференцію, яку в суботу 28 травня влаштувало тут НТШA, про що була вже ширша вістка, надіслав був також свою доповідь проф. д-р М. Андрусяк: „Іван Франко та історичні концепції Михайла Грушевського". Зміст тієї доповіді відчитав інж. Р. Кобринський. Тому, що НТША присвятить дослідам над життям і творчістю Михайла Грушевського окрему увагу у зв'язку з 50-літтям української національної революції, то ця праця проф. М. Андрусяка ввійде або до збірника на пошану Івана Франка, або до збірника на пошану Михайла Грушевського.

ЛУКА ЛУЦІВ

ІВАН ФРАНКО — БОРЕЦЬ ЗА НАЦІОНАЛЬНУ І СОЦІЯЛЬНУ СПРАВЕДЛИВІСТЬ

(3)

„Але тут я справді побачив таке, що всі казки про диких бабів, кусік, залізних вовків і других страхів нараз гурмою нагрянули на мене: я побачив щось широке, волохате, що, мов живе, рушалось, підмітувалось до середини міха і знов спадало. Правда, це була звичайна кляпа, обшита телячою шкуркою, але моя роздразнена дитяча уява, годована з дня на день лячними казками про всякі маровища, побачила тут щось живого і надприродного, і я з страшенним вереском кинувся взад від міха, гримнувся головою о дерев'яний дрюк, що стояв побіч, і відтак без тямки, окривавлений, упав насеред кузні . . ." (197).

Коли дитину відтерли, вона могла сказати тільки одне: — „дика баба . . дика баба . . . з'їсти мя хотіла" . . .

Але таких сумних випадків було мало. Поет пригадував пізніше, що „в кузні було весело й привітно, як ніде, і ще й досі споминка про татову кузню будить в моїй пам'яті може найприємніші й найщасливіщі хвилі мого дитинства. Скільки щирих, давно знайомих лиць пересувається передо мною при згадці про татову кузню!" (198).

Оповідання „Злісний Сидір" написане в 1879-му році. Його початок відноситься до п'ятого року життя поета. Подивугідна пам'ять письменника, яка дозволила йому з такими подробицями змалювати батькову працю в кузні і те людське довкілля, в якому зростав майбутній автор „галицьких образків". Свого батька згадує Іван як особу з „живою, гостинною та людяною вдачей". Злісного Сидора згадує теплими словами, бо він вчив його „робити з дерева плуги, плести з хворосту санки або з лика черевики", а при тому вмів цікаво оповідати. „Часом оповідав мені Сидір і казки, але завсіди якісь смішні, веселі, — а ніколи не говорив таких страшних та понурих, як мені говорено дома". (200).

Як глибоко залягли в душі Івана Франка хвилини, пережиті в батьковій кузні, свідчить і оповідання „У кузні", написане 1902-го року. Починається воно так:

„На дні моїх споминів, десь там у найглибшій глибині горить огонь. Невеличке огнище неблискучого, але міцного огню освічує перші контури, що виринають із темряви дитячої душі. Це огонь у кузні мого батька". (II, ст. 100).

В якій мірі важливими є дитячі роки в житті письменника, вказує закінчення цього оповідання:

„На дні моїх споминів і досі горить той маленький, але міцний огонь. У ньому пролизуються сиві, червоні та золото-білі промені, жевріє мов розтоплене вугілля і ятриться в його глибині щось іще більше, проміняcте, відки раз-по-разу сарахкотять гілкасті зиндри. Це огонь у кузні мого батька. І мені здається, що запас його я взяв дитиною у свою душу на далеку мандрівку життя. І що він не погас і досі" (II, 118).

Франко згадує „веселу компанію", яка „гуторила довкола ковальського варстату . . . та сипала веселими анекдотами при чарці горілки".

„І певно ніхто з них в ту пору не думав, що та кузня і та компанія в ній і той її дружній і радісний настрій лишаться живими та незатертими в душі маленького, рудоволосого хлопчини, що босий, в одній сорочці сидів у куті коло огнища, і якого дбайливо батько від часу до часу просив заступити від скачучих іскр". (118).

Батько оповідав різні веселі „притчі", зокрема „притчу" про скуску, а пізніше про св. Валентія. Франко згадує, що батько любив жартувати і що „аскетизм був чужий його вдачі. Навпаки, все і всюди він був чоловік товариський, громадський. „З людьми і для людей", — це була девіза його життя". (115).

Очевидно, що цю девізу перейняв і його син, і тут треба шукати ідей того „людського" соціялізму, про який згадує він в автобіографії, коли говорить про свій перший арешт.

(Далі буде)

Акрон, Огайо

ШЕВЧЕНКІВСЬКЕ СВЯТО

Заходами акронського відділу УККА і при співучасті місцевих українських організацій 27 березня ц. р. влаштовано в залі Укр. Кат. Парохії в Акроні Шевченківське Свято. До звеличення програми свята, у великій мірі, причинилась родина інж Михайла Комічака, директора укр, радієвої програми в Пітсбурґу.

Програму відкрито „Заповітом" Шевченка у виконанні синів п-ва Комічаків Романа і Маркіяна на фортепіяні. Голова Від. УККА в Акроні, д-р Теодор Мацьків, професор міського університету, представив присутнім головного промовця, тут в Америці народженого, п. інж. М. Комічака. Публіка була піднесена на дусі, коли інж. Комічак виголосив доповідь „Шевченко в очах американця українського роду" гарно по-українськи.

Промовець згадав, що ще коли ходив до парохіяльної школи в Мікізрак, Па., він бачив на стіні побіч синьо-жовтого прапора портрет Т. Шевченка, котрий викликав у нього багато різних питань. Він по-дитинячому питав себе: „Хто — цей пан з вусами й шапкою на голові?" Навчившись читати по-українському, він залюбки читав і захоплювався поезіями Т. Шевченка. Коли йому було десять років, він вперше деклямував на місцевому шевченківському святі „Мені тринадцятий минало". Хоч я ніколи не був на Україні, говорив промовець, то на основі творів Шевченка, я уявляв собі красу українського села, страшну недолю та живучу силу українського народу."

Ілюструючи свою промову численними цитатами з творів Т. Шевченка, інж. Комічак висловив сильну віру, що ніякі переслідування, ані русифікація не зможуть знищити українського народу. Життя Т. Шевченка є відзеркаленням трагічної долі українського народу, а кріпацтво замінило колгоспне ярмо. Були, і знову прийдуть нові месники і оживе „добра слава, слава України". Большевики не в силі промовчати величі Поета. Будують йому пам'ятники, а при тому фальшують його твори. Важко вповні представити велич поета і значення для українського народу творів Шевченка. Є вони для українського народу святощами. Прийде час, що Україна буде вільною. Ворог поневоленої України, московський комунізм, є також ворогом вільної Америки. На закінчення своєї доповіді інж. Комічак заявив, що він є гордий на своє походження з українського роду. З сольовим співом пісні „Ой одна, одна я як билинонька", „Карі очі", виступила п. Анна Комічак, дружина інж. Комічака, при фортепіяновім супроводі своїх синів Романа і Маркіяна. Добре опрацьовану доповідь про Шевченка по англійськи виголосив п. Олег Качала, студент місц. Акронського університету. По гарнім фортепіяновім сольо п. Романа Комічака діти парохіяльної школи Степан Бибик, Маруся Йосиф, Христя Порховська і Орися Бибик, віддеклямували поезії Шевченка. Гармоністи Евген і Богдан Волошин та Володимир Волянський відіграли кілька пісень. Маркіян Комічак відіграв на фортепіяні в'язанку українських народних пісень,. На закінчення вся громада відспівала національний гимн „Ще не вмерла Україна". Українська акронська громада вдячна інж. Комічакові і його родині, що не пожаліли труду і приїхали до Акрону, щоб допомогти ініціяторам в програмі „Шевченківського Свята".

Це була українознавча лекція для української акронської молоді, що є байдужа до науки рідної мови. Що можна її добре оволодіти дав їм приклад інж. Комічак, при чому всім пригадав, що будучи добрим американським громадянином, може бути і добрим українцем.

Програму свята приготовляв проф. д-р Т. Мацьків, який постійно віддає багато часу і труду на громадські, українські справи. У влаштуванні імпрез і навчанні дітей деклямацій трудиться п. Антонія Дурбак, учителька суботньої парохіяльної школи. Декорації на сцені приготовляє і прикрашує сцену власноручними гарними малюнкамо п. Теодор Кость, б. голова місц. Відділу УККА. На Шевченківське Свято фортепіян-піяно безплатно випожичив п. М. Паско. До успішного переведення національних свят і інших імпрез причиняться також місцевий осередок СУМА ім. короля Данила.

В. П.

Балтімор, Мериленд

ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ МІСЯЦЬ

Балтіморський Від. УККА головою якого є д-р. Д. Коструб'як вже вдруге влаштував Шевченківський місяць, з різними імпрезами, присвяченими Т. Шевченкові.

З ініціятиви культурно-освітнього референта Відділу УККА, інж. В. Сушка місцева центральна Іноч Прат бібльотека влаштувала в одному зі своїх центральних вікон Шевченківську виставку. На тлі пам'ятника Т. Шевченка у Вашинґтоні, були розложені твори поета, а таксамо декілька зразків українського мистецтва. Великий, по мистецьки виконаний напис, говорив про те, хто такий Т. Шевченко та про те, що українці Балтімору вшановують у березні його пам'ять. Біля виставки перейшли тисячі американців і вона мала великий успіх, про що свідчить лист директора бібліотеки Е. Кастанґи до інж. В. Сушка, в якому говориться м. і.: „Ця виставка притягає велику увагу і ми одержуємо багато прихильних відгуків про неї".

19 березня місцевий Відділ УККА влаштував поїздку шкільної дітвори до Вашинґтону, де у стіп пам'ятника Т. Шевченкові зложено вінок. 40 дітей прибули до Вашинґтону автобусом і відспівали „Заповіт". До молоді промовляли, керівник поїздки інж. В. Сушко, учителька школи українознавства при українській православній церкві п-ні Р. Зелинська і д-р Я. Шав'як.

Несподіванкою для присутніх була поява біля пам'ятника українського сенатора з Канади проф. П. Юзика, який звернувся до присутніх з теплим словом привіту від канадійських українців.

Шевченківський концерт української молоді

20 березня відбувся в Балтіморі традиційний Шевченківський концерт української молоді, в якому взяли участь учні шкіл українознавства при українській православній церкві, українських католицьких церквах в Балтіморі й Куртіс-Бею, при Відділі УККА й УМІ.

Ця гарна традиція започаткована в 1964 р. Шевченківським Комітетом, знаходить все більше зрозуміння, серед учителів і батьків. Тут ми маємо нагоду звести чи не одинокий раз в році дітей наших обидвох віровизнань, і тих, які належать до різних молодечих організацій, і тих, які нікуди не належать.

Багатий на програму концерт, в якому взяло участь біля 70 дітей-виконавців, при вщерть виповненій залі місцевої ІВКИ, розпочато „Заповітом" який виконали діти всіх шкіл під керівництвом проф. І. Сенюти. Доповідь виголосила учителька з Куртіс-Бею п-ні Марія Хома. До найкращих збірних точок концерту треба зарахувати монтаж „Шлях до слави", який підготовили учительки православної школи Марія Іващенко й Р. Зелинська, та в якому відзначились Ю. Зелинський, Ю. Кривопал, мол., Івась і Євген Шморгуни, Іван, Микола, Леся, Віктор, Ала і Володимир Стрижаки, А. Кондратенко, Микола й Анна Бойко, Галя Павлюк, Г. Г. Гриненко, Г. Данилевська й В. Гавриленко. Настроєве враження викликала „Дитяча присяга" Ю. Шкрумеляка, яку виконали учні католицької школи українознавства вБалтіморі під керівництвом проф. І. Сенюти.

Всі інші точки мистецької частини концерту були добре підготовлені, за що належиться признання учням-виконавцям і учителям. Поезії Т. Шевченка деклямували Андрій Татчин, Ю. Зелинський, Леся Боднарук й Маруся Мудра. З музичними точками виступили: зі скриповим тріо Юрко і Мирон Вацлавів та Ігор Радь, які при фортепіяновому супроводі Марійки Радь (УМІ) гарно виконали „Терцет, оп. 8, ч. 1" І. Плєєла і „Козаченьку, куди йдеш" В. Безкоровайного. Учениця УМІ Оля Стасюк виконала на фортепіяні „Думку" В. Барвінського, „Етюд" І. Берковича і „Паде листя, оп. 147, ч. 3" К. Келлінґа і зібрала дійсно рясні оплески за свою справну гру. Учень православної школи І. Стрижак, у власному супроводі акордеона, виконав пісню „Думи мої", порадувавши присутніх своїм сильним і дуже гарним голосом. Учениця цієї школи А. Павлюк виконала на акордеоні пісню „Реве та стогне".

Окремі мистецькі точки і деклямації переплітав хор учнів з Куртіс-Бею, які при фортепіяновому супроводі Марійки Радь виконали пісню „Поклін Тарасові", православні діти при акордеоновому супроводі І. Стрижака виконали народну пісню про Т. Шевченка „На високій дуже кручі" і на закінчення хор при католицькій школі в Балтіморі під диригентурою проф. І. Сенюти виконав пісню „Літа орел" і „Учітеся". Цілу програму закінчено коротким словом інж. В. Сушка і співом національного гимну.

Концерт залишив в усіх присутніх батьків, учителів і учнів дуже позитивне враження. Вложена праця Відділу УККА і деяких учителів дала прекрасні плоди і була черговим доказом, що традицію таких концертів, в яких бере участь вся наша молодь, треба продовжувати кожного року.

О. Зінкевич

Виховний Семінар Окружної Ради СУА в Нюарку

Окружна Рада СУА в Нюарку, що охоплює всі Відділи в окрузі під головуванням п. Ірени Левицької, довголітньої і заслуженої Союзянки ще на Рідних Землях, намітила плян праці на біжучий рік, а саме: **Дня 3 червня 1966 р.** о год. 7:30 вечора в Українській Централі в Ірвінґтоні відбудеться Виховний Семінар з рефератами таких прелеґенток як Леся Храплива, Євгенія Гойдиш і Леся Ткач. В дальшому заплянована прогульку до Вест Пойнту, для відвідин Військової Академії. По літньому сезоні заходами Окр. Ради відбудеться Показ Історичної Ноші, що мала такий успіх на XIУ Конвенції СУА в Ню Йорку. Реченець імпрез буде поданий своєчасно до відома усім заінтересованим.

Олександра Когут
Виховна референтка Окр. Ради СУА

Об'єднання Українських Письменників „ВОЛОСОЖАР"

Іван МАНИЛО

ІВАНОВІ ФРАНКОВІ

Ми не стрічались,
мрійнозорий,
Мене й на світі ж не було,
Коли трощив ти скелі-гори
І розганяв туманів зло ...

Тумани ж, знай, вкривали
доли,
Пливли в Карпатах навісні ...
А ти: „Нехай ні жар, ні холод.
Не спинить нас в оцій
борні!" —

Слова зривалися вогненні,
Передавались з уст до уст,
Ти — Каменяр, Народний
Геній,
Немов Тарас Золотоуст.

... Минають дні, рокочуть
роки,
Шумлять гаї нових століть.
Ти з нами йдеш крицевим
кроком,
На нас мільйонів стан стоть!!

1966 (Огол.)

ПОДЯКА І. МАНИЛА

Висловлюю щиру подяку Редакціям ґазет і журналів: „Український Голос", „Укр. Життя", „Укр. Думка", „Народна Воля", „Свобода", „Нові Дні", „Наша Батьківщина", „Наш Клич", „Читаймо всі", „Наша Мета", „Укр. Народне Слово" та ін. за використання моїх поезій і байок. Зокрема висловлюю сердечну подяку А. Галанові, В. Чапленкові та С. Наумович за прихильні рецензії на мої книжки (див. „Нові Дні" ч. 170, „Визвольний Шлях" ч. 4, 1966, і зб. „Волосожар").

Ів. Манило

Успіхи Валентини Переяславець у Лондоні і Ню Йорку

Наша відома прімабалерина пані Валентина Переяславець повернулась в квітні ц. р. з Лондону до Ню Йорку, щоб тут далі продовжувати працю головного педагога клясичного балету в „Американській Театральній Школі Балету". В тій школі вона працює постійно вже 15 років і на її лекціях вправляють найкращі мистці балету з різних країн світу. Вона їздила вже другий раз до Лондону на гостинну працю педагога в Королівському Балеті. Там вона тренувала з такими майстрами балету, як Дама Марґот Фонтейн, Рудольф Нурєєв, Антонетт Сіблей, Льін Сеймор, Дейвід Блеїр, і інші. Про її успіхи пишуть професійні англійські та американські журнали. Ще під час першої гостини пані Переяславець в Лондоні, британська княжна Марґарита, яка є президентом Королівського Балету, заходила на її лекції, щоб особисто побачити вправи та познайомитися з нашою славною прімабалериною. Як знаменитий педагог, пані Переяславець швидко здобула таку велику популярність серед мистецького світу Лондону, що коли цього року на святочній виставі Королівського Балету, де була приявна ціла королівська родина, княжна Марґарита побачила в льожі пані Переяславець, — вона зразу пізнала її, підступила й заявила, що вона дуже рада бачити її знову в Лондоні. За останнього перебування п-ні Переяславець в Лондоні влаштовано там багато прийнять в її честь, включно з приняттям у князів Радзівілів. (Княжна Радзівіл — сестра покійного президента Джана Ф. Кеннеді). Як довідуємося, директор Королівського Балету сер Фредерік Аштон робить заходи, щоб порозумітися зі школою в Ню Йорку, щоб п. Переяславець могла щорічно приїздити на працю до Лондону на кілька місяців.

Валентина Переяславець

У ҐАНІ ЗВІЛЬНИЛИ З В'ЯЗНИЦІ і негайно видалили східньо-німецького „дипломата" Юрґена Крюґера, який був дорадником недавнього диктаторського президента Кваме Нкрумаха „в справах безпеки", а насправді головним керівником-організатором саботажистів-революціонерів з різних африканських країн, що вишколювались в Ґані.

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшла від нас у Вічність дня 20-го квітня 1966 року наша Найдорожча Мама, Бабця, Сестра та Тета

бл. п. Каролина Дачишин

Сповнені горем складаємо щиру подяку всім тим, що причинилися до віддання останньої прислуги Покійній. Дякуємо Високопреподобному От. Шамбелянові П. Леськіву, пароховi катедри, за відправу Панахиди, Всечеснішому Отцеві Я. Свищукові за уділення Св. Тайн, опіку в часі недуги, відвідування в шпиталі, відправу Парастасу, Панахиди та похоронних Богослужб і теплі слова потіхи, та Високопреподобному Отцеві Ю. Мещінському за відправу Панахиди.

Дякуємо Преподобним Сестрам ЧСВВ за відвідини Покійної у похоронному домі, за участь у Панахиді та спільне відмовлення вервиці за душу Покійної.

Ми вдячні катедральному хорові „Славута" за відспівання Панахиди та Поважаному П. Д. Іванкові, за його гарний спів під час усіх похоронних Богослужб.

Дякуємо всім, що взяли участь у похоронах, несли домовину, висловили нам своє співчуття, замовили Служби Божі і квіти або зложили грошеві дари на добродійні цілі.

Висловлюємо вдоволення і подяку П. В. Музиці і синові Богданові за дбайливе переведення похоронів.

Усі ці згадані і не згадані незлічні вияви співчуття були для нас підтримкою у днях нашого смутку та залишаться у нашій пам'яті назавжди. Усім за це від нас якнайщиріше СПАСИБІ.

СИНИ З РОДИНАМИ

НАШІ ҐРАДУАНТИ В НЮ ЙОРКУ

Місяць червень, — це важний місяць для середньошкільної молоді зокрема тієї, яка закінчує школу, а також для її батьків. Це також місяць важний для Окружної Ради Союзу Українок у Ню Йорку, яка разом зі студентською Громадою влаштовує щорічним звичаєм Бенкет і Баль Ґрадуантів, який цього року відбудеться 18 червня в Українському Народному Домі при 2-ій Аве в Ню Йорку.

У розгарі праці, кінцевих іспитів, заяв писаних до різних коледжів — небагато з нас призадумується над „кар'єрою студента", на порозі якої стоїть наша молодь. А варто подумати хвилину про положення молодого судента: середня школа закінчена, широкий світ стоїть отвором, рожеві пляни, щерожевіші надії...

В дійсності ситуація не зовсім така рожева, як дехто може думати. На перекір усім твердженням американські коледжі не є доступні для всіх. Тепер, зокрема у великих містах та зокрема добрі коледжі є переповнені та високі академічні вимоги і вступні іспити внеможливлюють менш здібній молоді доступ на високу школу. Молодь, що у середній школі виказувала пересічний поступ і здібності ледве чи може рахувати на прийом до коледжу та ще будь-яку стипендію. Частина молоді шукає позамісцевих коледжів, а це відриває її від родини та приятелів та збільщує кошти. Учасники виховного семінара, що його влаштував у квітні Кентовий Стейтовий Університет у Кенті, Огайо, вказували на те, що кошти студій в державних університетах зростають неймовірно: у 1940 році потрібно було приблизно $850 на рік; у 1965 р. $1565, а у 1980 р. кошти студій виноситимуть приблизно $2.400 на рік!

Наука в коледжах триває довго. Щоб добитися ступня маґістра, потрібно 5 років, для докторату — 8 років, а для повного закінчення професійних студій коло 12 років. Коли рахувати, що молодь поступає в університети у віці коло 18 років, то вона залишає високі школи у віці 25-30 літ. На протязі цих років перед молоддю виринає багато проблем: проблема самих студій, добування найкращих оцінок, проблема стипендій, заробітної праці товариське і родинне життя. Усі ті проблеми ставлять високі вимоги до молоді, її батьків і громадянства.

Та не кінець на тому. Через кілька років по закінченню студій людині треба наново вертатися до коледжів. У добі швидкого технологічного розвитку та соціяльних перемін не можливо „спочити на лаврах". Таку людину швидко переженуть нові випускники, які вже обзнайомлені з новими методами праці та новими надбаннями.

Це все вказує на те, що молодь мусить підготувати себе дуже старанно до студентської кар'єри. Передусім вибір середньої школи мусить бути дуже дбайливий. Багато батьків руководиться радше різними соціяльними принципами а не глядить на науковий рівень школи. Те кінчається тим, що молодь приходить на університети зовсім не підготована до студій та натрапляє на великі трудноші при вступних іспитах, у науці та в загальному студентському життю.

Молодь часто не знає яку ділянку праці вибрати. Коли наприклад тепер закликають студіювати гуманістичну ділянку, то питання спеціялізації неминуче виростає перед молоддю. Вибір професії — це складна справа. Здібності, дійсне замилування до даної ділянки праці та фізичне і духове здоров'я є рішальними факторами у виборі. На жаль, дуже часто молодь керується виключно „кон'юнктурою" та студії стають студіями для хліба.

Студії та іспити забирають студентові майже усяку вільну хвилину, але життя іде своїм руслом. Товариське життя, участь у студентських рухах, заробітня праця, а також і подружнє життя забирають решту часу. Зокрема треба нам застановитися над справою вчасних студентських подруж. Є багато голосів за і проти таких подруж. Фактом залишається те, що подружнє життя ставить важливі вимоги до молодого студента. Утримання родини, виховання дітей і дальші студії витворюють окрему низку проблем у студентському життю. Дуже часто кінчається тим, що молода дружина покидає студії, залишаючись дома з дітьми, або іде на працю, щоб допомогти чоловікові закінчити студії. Часом обоє покидають університет. Часом, разом із закінченням студій, кінчається і подружжя.

Можливо, що показано тут студентське життя в не дуже то рожевих красках. Але, на жаль, це факти. Студентське життя горячкове, молодече бажання стати незалежним добитися диплому, позиції у життю, приналежности до групи успішних людей, відокремлення від батьків та товаришів ранньої молодости та велике невідоме завтра викликає непевності та напругу. Громадянство може багато допомогти в моральній підтримці нашого студентства в університетах. Коли студіююча молодь буде знати, що на неї чекають дома, що їй довіряють та її цінять, та коли вона буде почувати себе невідлучною частиною громади, вона напевно з більшим запалом та відповідальністю буде братися до праці.

Баль Ґрадуантів, — це немов символічне прощання середньошкільної дітвори і вітання молодих дорослих людей, — це доказ того, що наша громада цінить молодь, бажає їй успіхів та буде нетерпляче чекати її повороту до рядів громадянства.

О. С. Процюк

„Тризуб" кличе!

В неділю, 5-го червня відбудуться у Філядельфії фінальні відплатні змагання за першість ЗДА між футболістами „Тризуба" і репрезентантом Заходу країни. Ці змагання повинні стати доказом нашого провідництва і нашої сили у футболі, бо відбуваються вони в часі, коли росте швидким темпом зацікавлення футболом в цій країні, і коли поважна група фінансистів рішилася інвестувати в цю ділянку спорту великі суми гроша, організуючи нову професійну ліґу футболу.

Наші професійні футбольні дружини мали в цьому році блискучі осяги на грищах. Але цього замало. Навіть найбільше мистецька гра „Тризуба" не сповнить своєї місії, коли на змаганнях нашої дружини буде непоказне число глядачів. В Америці є приповідка: „числа говорять". Про це треба тямити перед фінальними змаганнями, на яких будуть представники преси та провідники американського футболу і обсерватори з кол фінансистів, які організують нову „суперліґу", та представники Філядельфії. Всі вони вийдуть по змаганнях із кращими враженнями про нашу українську дружину та про українську спортову публіку, коли на змаганнях буде велике число глядачів.

Тому й заклик до наших симпатиків футболу: „Тризуб" кличе Вас! Прибудьте всі на ці великі змагання! Використаймо найкраще цю велику нагоду продемонструвати провідну ролю українських дружин у футболі Америки. Без дійсно численної участи наших глядачів ця нагода буде змарнована.

Я. Татомир

Шикаґо, Ілл.

ВИСОКОШКІЛЬНА КОНФЕРЕНЦІЯ СУСТА ПРИСВЯЧЕНА ФРАНКОВІ

Управа СУСТА, в співпраці з Українськими Студентськими Громадами Шикаґо і Урбани та УСКлюбом при Шикаґо Сиркл, влаштовує 18 і 19 червня Високошкільну Конференцію на тему „Франко очима студентів 1966". Конференція відбудеться в одній із заль на новому „кемпусі" Іллинойського університету в Шикаґо. Доповідачами будуть молодий український поет Олег Коверко („Майстерність Франка"), Ліда Саварин, студентка славістичного департаменту при Іллинойському університеті в Урбані („Франко очима росіян"), мґр Оленка Гікава-Сацюк, студентка порівняльної літератури в Урбані („Франко як людина") і Роналд Едвардс, американець, студент слов'янського мовознавства в Урбані („Франко мовами світу"). Пан Едвардс досконало володіє українською мовою і вже брав участь у високошкільній конференції СУСТА в Шикаґо в 1964 р., викликаючи подив не тільки між старшими слухачами, але особливо серед шкільної публіки. Тому добре було б, щоб якнайбільше середньошкільників особливо учнів шкіл українознавства, взяло участь в цій конференції. В програму конференції входитимуть два літературні вечори, присвячені творам Франка у мистецькому виконанні членів Пластового Літературного Гуртка з Шикаґо під керівництвом Юрія Миськова. Початок конференції в суботу о 3-ій по пол., а в неділю о 2:30. В суботу ввечері відбудеться також товариська вечірка („примітивна") в приміщенні Пластової домівки.

Б. С.

...міста цікавить його, і він малює це місто: будинки, вулиці. Але потім постає зміна настрою: Винниченка пригноблює політичне становище України, до того ж і власний важкий матеріяльний стан: гомін і рух міста втомлює його — він шукає тиші серед природи, і картини цього періоду зображають спокійні морські та сільські краєвиди. Туга Винниченка за Україною виявилася в цікавому образі: український краєвид, зроблений з пам'яті. Картини останнього періоду відображають „Закуток" — хутір, де він жив до кінця життя.

Н. Н.

Посмертні згадки

ПЕТРОНЕЛЯ МИКИТЮК, членкиня Т-ва Клюб Поступовий — 70-ий Відд. УНС в Джерзі Сиіті, Н. Дж., померла 29-го травня 1966 р. по короткій недузі в Фермант шпиталю на 78-му році життя. До УНСоюзу вступила 1914 р. Походила з м. Старий Самбір, Зах. Україна. Полишила в смутку мужа Івана. Парастас 1 червня, в год. 7:30 веч. в пох. заведенні І. Ковальчика. Похорон в четвер, 2-го червня 1966 р. в год. 9-ій ранку до Укр. Кат. Церкви св. ап. Петра і Павла, а відтак на цвинтар Кальварія, L.I., N.Y.
Вічна Їй Пам'ять!
П. Костик, секр.

КОСТІВ СТЕФАН, член 253 Відд. Т-ва ім. І. Франка УНС в Лудлов, Масс., помер 19-го Липня 1965 р. на 83-му році життя. Полишив в смутку дружину Тересу, 4 синів, 2 дочки і внуків.
Вічна Йому Пам'ять!
Е. Харко, пред.
В. Фіцик, секр.

ТАРЗАН, ч. 5629. Тарзан у топіянців!

Дивні люди в одежах нурця тягнули Тарзана під поверхню води. Він розпачливо противився, але даремно.

Він швидко втратив свідомість, і його занесли до зловісної і при цьому розкішної будови, — топіянської святині!